

Valutapolicy knyttet til EU-prosjekter

Det har fra flere fakulteter kommet ønsker om en tydeligere policy fra UiO-ledelsen på hvordan EU-prosjekter skal håndteres når det gjelder både fastsettelse av valutakurs i søknads- og kontraktsammenheng, samt hvem og hvilket nivå som skal bære den endelige økonomiske risikoen knyttet til valg av valutakurs. Bakgrunnen er at fakultetene opplever at valg av valutakurs og påfølgende svingninger er problematisk å forholde seg til. Dette viste også "EU-Benchmarkinganalysen" som var sak på styremøtet 21. juni 2016.

Dagens rutiner

Kostnadsbudsjettene i EU-prosjektene utarbeides i norske kroner. Basert på valutakursen i malen konverteres budsjettets direkte kostnader automatisk fra NOK til EURO.

Inntektene fra EU kommer i EURO, og inntektsføres i norske kroner på utbetalings-tidspunktet. Dette betyr at det kan skje svingninger i forhold til budsjettert valutakurs, som kan slå positivt eller negativt ut.

Det er en interessekonflikt mellom prosjekteier og prosjektleder når det gjelder valutakurs:

- Svak kronekurs gir prosjektleder god prosjektramme i NOK. Prosjekteier løper imidlertid en større økonomisk risiko knyttet til eventuell styrking av kronekursen.
- Sterk norsk krone gir dårligere økonomisk ramme for prosjektleder i NOK, med tilhørende «risiko» for avslag fra kommisjonen. Prosjekteier garderer seg i sterkere grad ift økonomisk risiko.

Det vil være opp til den enkelte enhet å finne en god balanse mellom å ansvarliggjøre prosjektet for valutasvingninger underveis - og å sikre prosjektet forutsigbarhet.

Tradisjonelt har det vært en utbredt oppfatning at søknadsbudsjettet som utarbeides i NOK er statisk og fastlåst, og at prosjektrammen således er upåvirket av valutakurs-svingninger. Det må bli et større fokus på at prosjektrammen i NOK er dynamisk, og at det således er legitimt både å opp- og nedskalere prosjektaktiviteten avhengig av kursutviklingen i EURO. Når det gjelder nedskalering er det selvsagt en forutsetning at det ikke går ut over den faglige leveransen til kommisjonen. Ved disponible midler igjen på EURO-rammen må det vurderes hvorvidt det er hensiktsmessig og faglig forsvarlig å øke aktiviteten ift opprinnelig kontraktsbudsjett.

Håndtering av valutasvingninger

Fra UiO sentralt (LOS) blir det gitt en anbefalt valutakurs. Ansvar for å fastsette den endelige valutakursen og tilhørende økonomisk risiko ligger på lokalt nivå, og prosjekteier står således fritt til å overstyre den anbefalte valutakursen. Eventuelle valutagevinster/-tap vil være et ansvar for den enkelte enhet.

Den foreslåtte policyen vil kunne bidra til å redusere den økonomiske risikoen for valutatap da det i søknads- og kontraktssammenheng vil legges opp til mer nøkternhet rundt valg av valutakurs. Det administrative støtteapparatet vil i større grad bli skånet

for valutadiskusjoner med vitenskapelige personale ved å henwise til policyen. I tillegg vil løsningen understøtte det nødvendige lokale incitamentet som enhetene bør ha til å bedrive korrigerende tiltak når valutakursutviklingen tilsier dette, jfr avsnittet om dynamisk projektramme.

Metode for anbefaling av valutakurs

Erfaringsmessig er det svært vanskelig å lage bedre prognoser på valutakursen enn det man gjør når man gjetter på uendret valutakurs.

LOS anbefaler følgende måte å fastsette valutakurs:

Kursen tar utgangspunkt i oversikt fra European Central Bank, som benyttes som referanse i rapportering av EU-prosjekter. Det benyttes snitt for de to foregående år, og fratrekkes en risikofaktor på 0,25.

Beregningsgrunnlaget finnes her:

<https://www.ecb.europa.eu/stats/exchange/eurofxref/html/eurofxref-graph-nok.en.html>

Som eksempel ville denne modellen med bakgrunn i kursen pr. 31.12 2016 gitt en kurs på 8,87 (gjennomsnitt siste to år 9,1203 – risikofaktor 0,25 = 8,87)

Avdeling for administrativ støtte (ADS) vil hvert halvår (henholdsvis per 1.mars og 1.september) fastsette en anbefalt valutakurs og legge denne ut på nett.

15.02.2017

OK 12/6-2017 Gulvi Bjørnboe